

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 3.06.2026

Sayı: 6190

45280

Dr. Erhan USTA

Samsun Milletvekili

İYİ Parti Kalkınma Politikaları Başkanı

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Dr. Erhan USTA

Samsun Milletvekili

Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi

İYİ Parti Kalkınma Politikaları Başkanı

Samsun'un Bafra ilçesinde, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğüne (TAGEM) ait 138 dönümlük AR-GE arazisinin ciddi bir risk altında olduğu iddia edilmektedir. Büyük Ova Koruma Alanı sınırları içinde yer alan ve 1. Sınıf Tarım Arazisi statüsünü taşıyan bu eşsiz alan; Karadeniz'in incir ve Trabzon hurması gen bankalarına ev sahipliği yapmakta, çeltik ve sebze ıslahı üzerine yürütülen 13 aktif ulusal ve uluslararası projeye zemin oluşturmaktadır. Üstelik bu arazi, Türkiye'nin kışlık sebze ıslah çalışmalarının yürütüldüğü tek lokasyon olma özelliğini taşımaktadır. Yıllar içinde titizlikle homojen hale getirilen bu toprak yapısının başka bir araziyle ikame edilmesi bilimsel olarak mümkün değildir.

Bafra Belediyesi, tarım dışı kullanım izni alamadığı "Sebze ve Meyve Hali Projesi" için söz konusu araziye talip olmuş; belediyenin parçalı parselleriyle trampa yoluyla bu stratejik alanı elde etmeye çalıştığı kamuoyuna yansımıştır. TAGEM, 2025 yılında bu talebe olumsuz görüş bildirmiş olmasına karşın, siyasi baskıların sürdüğü ve bu arazinin kaybedilme ihtimali olduğu ileri sürülmektedir.

Yerli tohum geliştirme kapasitesinin zayıflaması; başta Syngenta ve Bayer olmak üzere uluslararası tohum tekellerinin Türkiye pazarındaki payını doğrudan güçlendirecektir. Daha önce Konya Bahri Dağdaş Enstitüsünün bir bölümünün şehir hastanesine devredilmesi, Giresun Fındık Araştırma arazisinin yolla bölünmesi ve Mersin Alata Enstitüsü arazilerinin parçalanması gibi örnekler, TAGEM arazilerine yönelik bu tahribatın bir tesadüf olmadığını akla getirmektedir.

Gıda güvenliği ve tarımsal AR-GE kapasitesinin korunması yalnızca bir çevre ya da tarım meselesi değil, doğrudan ulusal güvenlik meselesidir. Bu bilinçle,

45280

1. Bafra TAGEM AR-GE arazisine yönelik Bafra Belediyesi'nin trampa talebinin güncel hukuki ve idari durumu nedir? Söz konusu talep kesin olarak reddedilmiş midir, yoksa herhangi bir süreç hâlâ devam etmekte midir?
2. TAGEM'in 2025 yılında verdiği olumsuz görüşün ardından Bakanlık bünyesinde ya da dışında bu arazinin el değiştirmesine zemin hazırlayabilecek herhangi bir girişim, yazışma veya talimat bulunmakta mıdır?
3. Söz konusu arazinin Türkiye'nin kışlık sebze ıslah çalışmalarının yürütüldüğü tek lokasyon olduğu doğru mudur? Bu arazinin elden çıkarılması halinde bu çalışmaların hangi alternatif alanda sürdürüleceği planlanmıştır?
4. Bafra TAGEM arazisinde aktif olarak yürütülen 13 ulusal ve uluslararası projenin listesi nedir? Bu projelerin finansman kaynakları, süresi ve uluslararası ortakları hakkında kamuoyunu bilgilendirmeniz mümkün müdür?
5. Karadeniz bölgesine özgü incir ve Trabzon hurması gen bankası materyallerinin başka bir alanda korunması teknik olarak mümkün müdür? Bu gen bankasının taşınması halinde oluşacak bilimsel kayıp Bakanlıkça değerlendirilmiş midir?
6. Konya Bahri Dağdaş, Giresun Fındık Araştırma ve Mersin Alata Enstitüsü gibi TAGEM'e bağlı kuruluşlara ait arazilerin son on yılda çeşitli gerekçelerle üçüncü kurum ve kuruluşlara devredilmesi ya da kullanım hakkının kısmen kaybedilmesi söz konusu olmuş mudur? Bu tür tahsislerin toplam büyüklüğü ne kadardır?
7. Bafra TAGEM arazisinin elden çıkarılmasının, uluslararası tohum şirketlerinin Türkiye'deki rekabet avantajını artırabileceği değerlendirilmekte midir? Bakanlığın bu olası sonucu öngören bir risk analizi mevcut mudur?